

שמונה צעירים נעצרו, והקהל התפור בשקט.

★ ★ ★

כוכב צהוב

ההפגנה השלישית נערכה למחרת היום, בלוד. עתוני הבוקר מסרו את הודעת משרד הבטחון, כי שטראוס יגיע ארצה איתו יום, כמתוכנן. מעריבי בישרו: "אלפי אנשי חרות יצאו ללוד להפגין נגד בואו של שטראוס." אבל עוד לפני שהגיעו המפגינים — שמספרם נאמד במאות, לא באלפים — הושג הסכם עם המשטרה לשמור על הדר.

אנשי חרות הסתדרו מול הכניסה, לצידם של כעשרים מפגינים אחרים, נציגי נפגעי המלחמה בנאצים. מנהיגי המפלגה, וביניהם ראשם כל חברי הסיעה בכנסת, הגיעו בזה אחר זה, נטלו אף הם סיסמות וניצבו מל פתח הבניין, מוכנים לקבל את פני האורח.

שרשרת השוטרים שחסמה את הכניסה לרחובות הסמוכים. הנאומים החלו, והצעיר רים, שביקשו קודם לכן לפרוץ אל מחוץ לתחום הכיכר, נשארו במקומם. כי כמו ההפגנה הבוקר, הושג גם בהפגנה זו הסכם עם המשטרה, שהתפרצות הזעם המאורגנת לא תפריע את הסדר הציבורי.

רק עם גמר הנאומים הופר ההסכם. הציטלמני, כמה צעירים, שרצו לסיים את העצרת במתן פורקן לרגשותיהם, הניפו את סיסמותיהם אל על, החלו צועדים לכיוון רחוב הירקין. כונתם היתה ברורה: להגיע לרחוב בן-יהודה, לערוך בו הפגנה.

דחיפות, מכות, מעצרים — וקולו של חבר מרכז מפ"ם שמואל ("פיסקה") פירסטברג הקורא לצעירים להתפור בשקט. לרגע נידמה היה כי עצרת זו תחרוג ממסגרת ההפגנות המשמיעות סיסמות אך אינן מקצועיות את יסודות המישטר. רגע זה חלף.

קיימה עצרת עם במוצאי-שבת, בה אירעה ההתנגשות היחידה עם המשטרה. בתמונה למעלה נראים שוטרים מחזיקי אלות אווזים במפגין, ואילו בתמונה משמאל, מפגין נגד לניידת. הסיטמה המצטיינת: "שטראוס לך הביתה — שמעון פרס כ"ל".

אנ"ם

הבלתי-רצוי, ח"כ בנימין ארדיטי אף ענד על חזהו את המגן-דוד הצהוב שהעניקו לו הנאצים, בעת כיבוש בולגריה. אך איש מכל אלה לא ידע מתי יבוא שטראוס. המפגינים הגיעו ללוד כמה דקות לפני השעה 11, כי המטוס הראשון של היום נועד לנחות בשעה 11.35. "הקשיבה, הקשיבה", נשמע קולה של דיילת-הקרקע, "מ"ס 1135 מאתונה, טיסה 312, עומד לנחות".

רציה אל מירפסת התצפית, הצלמים כיוונו את מצלמותיהם, המפגינים הגביהו את סיסמיותיהם. אך שטראוס לא היה במטוס, כפי שאפשר היה לנחש מראש, מהעדר כל תכונה משטרית. המטוס הבא יגיע רק בעוד שעות, ויפגוש דקות. האם יביא את שטראוס?

השמש להטה וכבר החלה שוקעת. מטוס אחר מטוס נחת, כאשר כל נחיתה מלווה שידור מערכות המפגינים והעתונאים. היה זה מעצב לראות את סגן יושב-ראש הכנסת, אריה בן-אליעזר, שותה אספרסו אחר אספרסו במינון, את ח"כ יוחנן בדר כסוף הש ער מתבונן במועקה במחוגי-השעון, את מנחם בגין מהלך שעתיים תמימות בין עצי האורן של החורשה הצעירה.

איש אחד שיטה בהם ובכל אורחי הדרמיה, שציפו להודעה על בוא שטראוס. במהדורות-חדשות אחת אחרי השנייה הצטרף

בימי הריץ השלישי לנוברגיה ולחם נגד היטלר.

היה, למעשה, הראש הבלתי-מוכתר של "ממשלת הצללים", המושלת בגרמניה מאחורי הקלעים. ממשלה זו מורכבת בעיקרה מן המנהלים הכלליים של משרד הממשלה, הפועלים מאחורי גב השרים הנבחרים, על-פי הוראותיו של האנס גלובל, מנהל משרד ראש-הממשלה, פרשן חור קיהגוע של נירנברג. רוב חברי קבוצה זו הם נאצים ותיקים, וכולם בעלי השקפה טוטאליטארית, מינית ולאומנית-קיצונית. הסתבך בשורה ארוכה של שערוריות שחיתות אישיות, בהן נתגלה כי ניצל את מעמדו הרישמי כדי להעשיר את בני משפחתו וידידיו. כאשר פורסמו גילויים אלה בשבועון דר שפיגל, אירגן שטראוס מיבצע בלתי-חוקי של שירותי-החושן לחיסול השבועון, שיקר בפלמנט על חלקו במיבצע זה. הסערה הציבורית בגרמניה ובעולם הכריחה את אדנאור להתפטר ולהרכיב ממשלה חדשה — בלי שטראוס.

● **מתכנן הנקמה:** ניצח, למחרת סילוקו, בבחירות המחוזיות בבואריה, כי משכו את קולות הריאקציה הלאומנית. מתכנן לרכב על גל המיליטריזם חזרה לשלטון, בעזרתו של אדנאור, למרות ש ממשלת קנדי בארצות-הברית (בניגוד ל קודמתה) רוצה לסלק את המיליטריסטים בגרמניה מן השלטון, ומעדיפה את מתחרהו של שטראוס, לודוויג ארהארט המתון.

★ ★ ★

ההסכם הג'נטלמני

אך לא שמעון פרס. הוא המשיך להעדיף את שטראוס. על כן סערו הרוחות, על כן נערכו הפגנות.

הראשונה צעדה תחת דגלם של נפגעי המלחמה בנאצים. בשבת בבוקר, שעה ש יהוים הדורים יצאו מבתי-הכנסת, התקהלו המפגינים ליד בניין הדואר המרכזי, ברחוב אלנבי בתל-אביב. שלושה שוטרים על קטנועים שמרו על הסדר. על המדרכה נקבצו אנשים, שבגופם נשא את חותמות בוכי חאלד, דאכא, טרבלניקה. על הכביש עמדו מוניות השרות, שנהגיהן קראו: "גדרה! רחובות! חולון!"

כאשר הגיעה שעת התזווה, הופעל הרמקול. בחור צעיר הספיק לומר רק כמה

חרות

ערכה את ההפגנה הממושכת ביותר, במל התעופה לוד. המפגינים המתכננים בבוך עד 9 בערב לבואו של שטראוס, ומשלא בא הגרמני, נשא בגין נאום קצר באוזני חסידי, בו אמר להם כי, למעשה, השיגו את מטרתם כששטראוס נכנס כנגב בלילה.

משפטים, להניע את מאוזניו להשמיע מספר קריאות "בזו!" ו"לא נהיה במחנה / עם הנאצי הטמא!" כאשר פנה אליו קצין משטרה והזכיר לו, כי לפי תנאי הרשיון תיערך העצרת בקצה השני של רחוב אלנבי. כאן ציבה ההפגנה רק להתרכז.

תנאי הרשיון לא הופרו. פעילי מק"י, שבלטו בין המפגינים, חילקו סיסמות-בה, הנופך דגלים, ולקול סיסמאות מתחרות החלה הצעידה. המחזה עשה רושם: ים של ראשים, ומעליהם גלים-גלים של סיסמות-בה. נחש באורך קילומטר, הקורא: "שטראוס נאצי עמלק / לך הביתה, הסתלק!"

וכשם שהחלה — התפורה: בשקט, בסדר, אחרי נאומים קצרים נגד פרס ואורח. כעבור חמש שעות התמלאה כיכר הרברט סמואל שנית — הפעם באנשי מפ"ם. הם לא הורשו לצעוד; רק לערוך עצרת-עם. כאלפיים איש נופפו סיסמאות, נלחצו לעבר

בנמל התעופה

על רקע כבשי המטוסים נושאים מפגיני חרות עשירות כרוזות, לא בגרמנית, הכרוזות קראו: כתובות בעברית ובאנגלית, אך

"חזור לגרמניה הסמא של ו" וכן "שטראוס — לך הביתה!" מפגיני תנועת החרות, שמספרם נאמד בכמה מאות איש, שהו ב"מל-התעופה בלוד במשך כל היום כשבסביבתם מספר חברי-כנסת.